

AVUSTAJAKESKUS
www.avustajakeskus.fi

KOKO TOIMINNAN:

**vapaaehtoistoiminta ja henkilökohtaisen avun
aluetukikeskus-projekti**

RAPORTTI VUODELTA 2010

RAPORTTI 2010

SISÄLLYSLUETTELO

YLEISTÄ TOIMINNASTA

1. VAPAAEHTOISTOIMINTA

2. HENKILÖKOHTAISEN AVUN ALUETUKIKESKUS-PROJEKTI

YLEISTÄ

Avustajakeskus on vuodesta 1993 alkaen välittänyt vapaaehtoisia avustajia ja oppaita liikunta-, näkö- ja kehitysvammaisille henkilöille. Toiminta aloitettiin aikana, jolloin ei henkilökohtaisten avustajien ja päätösten saanti ollut yleistä eikä kovin helppoa. Haluttiin turvata avustaja vammaisille ja heidän osallistumisensa yhteiskuntaan. Idea lähti Turun seudun lihastautiyhdistyksen jäsenistöstä ja hallitus lähti ideaa viemään eteenpäin. Yhdistys sai oman projektin, jonka kautta ajatusta kokeiltiin ja vietiin eteenpäin. Pian huomattiin, että vapaaehtoisille avustajille oli kysyntää ja tarvetta ja niinpä vuonna 1994 sai alkunsa Avustajakeskus ja laaja yhteistyö järjestöjen ja Turun kaupungin kanssa. RAY rahoitti toimintaa ensin projekteilla, mutta nyt rahoitus vapaaehtoispuolelle tulee RAY:n kohdennetusta avustuksesta ja kuntien tuesta. Kuntien kanssa yhteistyö myös rahoituksen suhteen oli alusta asti selviö, sillä toimintaa haluttiin jatkaa ja kunnat tarvitsivat tarjoamaamme palvelua.

Vapaaehtoistoiminnan rinnalla kulki aina palkallisten avustajien välitys, jota tehtiin muun työn ohella. Paikkoja annettiin tiedoksi vapaaehtoisrekissä oleville ja näin välitystoiminta tällä puolella sai alkunsa.

Kun vammaispalvelulain muutos oli tulossa, todettiin, ettei resurssit riitä millään toiminnan kehittämiseen, jotta pystyttäisiin vastaamaan lain muutoksen tuomiin haasteisiin. RAY lähti rahoittamaan kehittämissuunnitelmaa, joka päättyi vuonna 2011. Tämän projektin kautta olemme voineet kehittää omaa toimintaa ja olla mukana kehittämässä valtakunnallisesti henkilökohtaista apua mm. assistentti-infossa.

Nyt olemme pääsemässä tilanteeseen, jossa voimme palvella kaikkia avustaja-asioissa meihin yhteyttä ottaviin. Annamme ohjausta ja neuvontaa, välitämme avustajia ja tuemme työsuhteita. Projekti on kehittänyt Tuettu Työsuhde-paketin ja kehittää voimakkaasti akuuttia sijaisvälitystä asiakkaiden tarpeista lähtien. Vapaaehtoispuolella on myös uusia kehittämishankkeita tulossa.

Viime vuoden taloudellinen kriisitilanne jonkin verran toi haasteita työn jakamisen ja resurssien riittävyyden hallitsemisessa. Rahoittajien kanssa saatiin sovittua säästöohjelmasta, joka jatkuu vielä vuoden 2011 puolella. Näin saimme turvattua toiminnan ja varsinkin kehittämistyön jatkuvuuden. Yhdistyksen johto teki tehokkaat toimet, jotka selkeästi toivat säästöä, mutta jäljelle jääneet resurssit saatiin tehokkaasti käyttöön ja työyhteisö sai tarvitsemansa tuen työlleen. Tulokset ovat nähtävissä tässä raportissa. Kaikilla toiminta-alueilla tuli kasvua ja toimintaa kehitettiin mm. laadun suhteen.

HENKILÖKUNTA ja HALLINTO

Toiminnasta vastaa Turun seudun lihastautiyhdistys ry. Vapaaehtoistoimintaa kehitetään ja arvioidaan yhteistyöryhmissä, jotka koostuvat alueiden vammaisjärjestöistä, kuntien

hallintokunnista sekä seurakunnista. Projektin kehittämistyöstä vastaavat ohjaus- ja johtoryhmä sekä tiimit.

Avustajakeskuksessa työskenteli vuoden 2010 aikana 6 työntekijää. Toiminnanjohtajana Sirke Salmela. Alueohjaajana Turussa Kuu-Katjaana Salonen. Vakka-Suomen sekä Etelä-Satakunnan alueella Krista Hellénin äitiysloman sijaisena oli Eva Soininen puolipäiväisenä 31.3 asti ja sen jälkeen puolipäiväisenä sijaisena aloitti 6.5. Sari Kinnunen. Toisena puolipäiväisenä alueohjaajana Vakka-Suomen ja Etelä-Satakunnan alueella toimi Katariina Ranne 26.10. asti. Sari Kinnunen jatkoi 1.11. alkaen kokopäiväisenä.

Turussa toimistosta ja taloushallinnosta vastasi Tarja Vasama, joka toimi myös vapaaehtoispuolen vastaavana Salon seudulla.

Projektissa ohjaajina toimivat Pirjo Rissanen, vastaten myös palkallisesta toiminnasta Salon seudulla ja Saana Keränen vastaten välitystoiminnasta Turun seudulla. Projektipäällikkönä toimi Seija Kohvakka 31.3. asti, jonka jälkeen hän oli lomautettuna.

1. VAPAAEHTOISTOIMINNASTA

TOIMINTAPERIAATTEET

Avustajia välitetään vapaa-ajantoimintoihin esimerkiksi harrastuksiin ja asiointeihin. He eivät tee kodinhoidollisia tai sairaanhoidollisia tehtäviä eivätkä toimi kuljettajina. Avustamiseen liittyy aina yhdessä, ei puolesta tekeminen. Vapaaehtoinen mahdollistaa vammaisen henkilön osallistumisen ja omatoimisen tekemisen yhteiskunnassa.

Avustajalle tai oppaalle syntyvät kulut, esimerkiksi matkakulut, korvaa asiakas suoraan vapaaehtoiselle.

Vapaaehtoiset avustajat tulevat mukaan toimintaan pääsääntöisesti avustajakurssien kautta. Kursseilla käydään läpi erilaisuuden kohtaamista, eri sairauksia ja vammoja sekä opetellaan avustamista ja opastamista käytännön harjoitusten avulla.

Avustajakeskus toimi vuoden 2010 aikana 15 eri kunnan alueella. Yhteistyökunnat olivat Eura, Kaarina, Laitila, Lieto, Köyliö, Masku, Mynämäki, Naantali, Raisio, Rauma, Salo, Somero, Säskylä, Turku, Uusikaupunki ja Vehmaa.

Vuoden aikana Avustajakeskuksessa kehitettyä tietotaitoa ja verkostokanavia hyödynnettiin myös Henkilökohtaisen avun keskus–projektissa, jonka yksi tavoitteista on myös kehittää koko keskuksen toimintaa eteenpäin.

VAPAAEHTOISTOIMINNAN PERIAATTEET

- Vapaaehtoistoiminta tuottaa vastavuoroista iloa kaikille osapuolille
- Toiminta on tasa-arvoista
- Jokainen tulee mukaan vapaaehtoisesti
- Vapaaehtoiselle ei makseta palkkaa (kulut korvataan)
- Vapaaehtoinen toimii tavallisen ihmisen tiedoin ja taidoin eikä korvaa ammattityötä

- Vapaaehtoinen toimii tukea tarvitsevan ihmisen, hänen omaistensa ja ammattihenkilöiden yhteistyökumppanina
- Toiminnassa kunnioitetaan jokaisen itsemääräämisoikeutta
- Vapaaehtoinen on luotettava
- Vapaaehtoinen on vaitiolovelvollinen
- Vapaaehtoinen toimii puolueettomasti
- Vapaaehtoinen saa tukea ja rohkaisua toimintaansa

RAHOITUS

RAY:ltä saatiin kohdennettua toiminta-avustusta koko toimintaan ja hallinointiin.

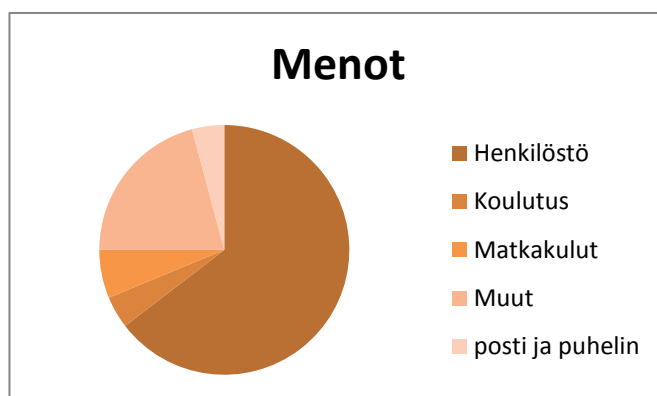
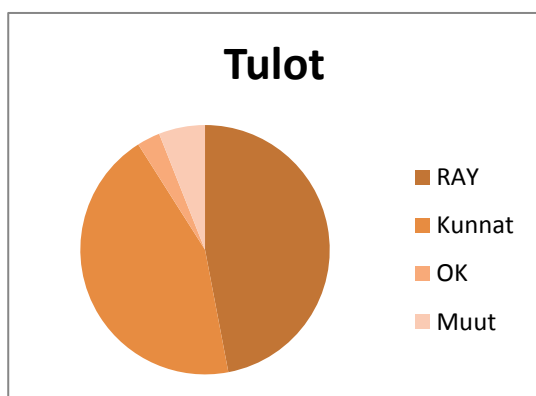
Mukana olevat kunnat maksoivat ostopalveluna tai avustuksena oman osuutensa toiminnasta.

Koulutustoimintaan saatiin tukea Opintotoiminnan keskusliitto ry:ltä ja lisäksi avustajakeskuksella oli myös omaa varainhankintaa, joka koostui myydyistä koulutuksista sekä t-paitojen myynnistä.

Vuoden 2010 rahoitus koostui seuraavasti:

Ray 47 %, Ok- opintokeskus 3%, kunnat 44% ja muut tulot 6%.

Kulujen osalta jakauma oli seuraava: henkilöstökulut 62%, vuokrat 4%, matkakuluja 6%, posti- ja puhelinkulut 4%, koulutuskulut 7% ja muut 20%.



YHTEISTYÖKUMPPANIT JA MUU YHTEISTYÖ

Avustajakeskuksen vahvoina yhteistyökumppaneina ovat eri toiminta-alueiden vammaisjärjestöt ja yhteistyökunnat. Paikallisten toimintayksiköiden, seurakuntien ja eri tiedotusvälineiden kanssa oltiin myös tiiviisti yhteistyössä.

Avustajakeskuksen paikalliset yhteistyöryhmät ovat yksi tärkeä toiminnan keskustelu- ja kehittämisfoorumi. Nämä ryhmät kokoontuvat vähintään kerran vuodessa pohtimaan avustajatoiminnan tilannetta ja kehittämään toimintaa eteenpäin. Yhteistyö kumppaneiden kanssa on ollut sujuvaa ja välillä hyvin vuorovaikutteista. Kumppanit tiedottavat toiminnastamme aktiivisesti jäsenille, joka on suuri etu ja apu toiminnan eteenpäin viemiselle.

Palautetta ja kehittämiseen liittyviä kommentteja yhteistyökumppanit tuovat esille omatoimisesti ja rakentavasti.

Raumalla avustajakeskus oli aktiivisesti mukana Koukku-työryhmässä, joka koostui alueen vapaaehtoistoimintaa järjestävistä yhdistyksistä.

Turun seudulla oltiin mukana Kansalaisareenan alueellisessa Valikko työryhmässä, jossa oli mukana noin 20 alueen vapaaehtoisjärjestöistä. Salon seudulla oltiin mukana aktiivisesti paikallisen Kumppari-työryhmän toiminnassa, jossa myös mukana noin 10 alueen vammais- ja kansanterveysjärjestöistä.

Tiivistä yhteistyötä tehtiin vuoden aikana Turun liikuntatoimen kanssa mm. erityislasten uimakoulujen yhteydessä sekä Raumalla erityisryhmien liikunnanohjaajan viran myötä alkoi myös siellä yhteistyön kehittäminen.

Yhteistyötä aloitettiin myös uudella rintamalla. Maahanmuuttajia tukevien järjestöjen sekä projektien kanssa aloitettiin keskustelut yhteistyön mahdollisuuksista niin Turussa kuin Salossakin.

1.1. VÄLITYSTOIMINTA

Välitystoiminta jatkoi kasvuaan vuoden aikana. Keikkamäärät kasvoivat huikella noin 1000 keikalla, joka osittain johtuu uusien kuntien mukaan tulosta, mutta myös muissa kunnissa tapahtuneesta toiminnan tehostumisesta.

Välitystoimintaa kehitettiin vuoden aikana eteenpäin palvelemaan paremmin niin asiakkaita kuin avustajiakin. Selkeästi myös työntekijöiden vakiintuminen ja sitä kautta toiminnan selkiytyminen toi lisäetua ja resurssia. Yhteistyötä tehtiin paikallisen puolen välityksen kanssa ja etsittiin laajasti toimintoja, joista kumpikin puoli hyötyisi ja resurssit tulisivat paremmin käyttöön. Välitysaika on pysynyt samana, mutta päivystysvastuun jakamista työntekijöiden kesken jatkettiin niin, että yksi päivystäjä vastasi puheluihin keskitetysti ja vapautti näin muut tekemään välitystyötä. Tämä on koettu selkeästi hyväksi käytännöksi ja positiivista palautetta on tullut asiakkailtakin. Tämä toiminta tietenkin edellytti, että kaikilla välitystyöhön osallistuvilla oli samat tiedot ja että välitystyö oli selkeästi mallinnettu. Välitystyöryhmä kokoontui säännöllisesti käyden läpi välitykseen liittyviä asioita. Ryhmä jatkoi myös vapaaehtoistoiminnan rajojen tarkistamisen ja selkiyttämisen.

Välitystä tuotteistettiin toiminnanjohtajan osallistuessa tuotekehittelijän erikoisammattitutkinnon koulutukseen. Tätä kautta välitykseen kiinnitettiin enemmän huomiota ja sen kehittämiseen luotiin tilaa ja mahdollisuuksia enemmän kuin ennen. Paikallisen avunvälityksen myös kasvaessa oli löydettävä yhteisiä malleja ja työn muotoja, jotta resurssit riittäisivät ja toimintaa voitaisiin kehittää jatkumaan myös projektin jälkeenkin.

ASIAKKAAT

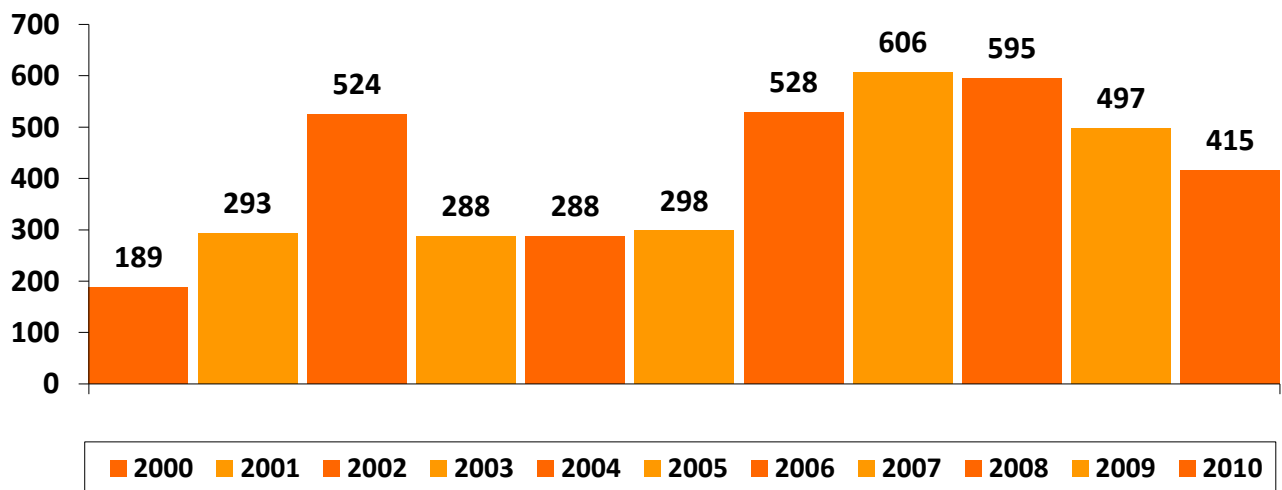
Asiakkaita oli vuoden aikana melkein 500, näistä ryhmiä n. 50. Ryhmissä asiakkaita oli muutamasta aina useaan kymmeneen, mutta näitä ei erikseen tilastoitu, vaan ryhmä on tilastoitu aina yhdeksi asiakkaaksi.

Asiakasmäärä putosi edelliseen vuoteen verrattuna, mikä johtuu hienoisesta tilastoinnin muuttumisesta sekä siitä, että työntekijävaihdosten yhteydessä tilastointitavat olivat erilaiset eivätkä ne täysin olleet ajan tasalla. Asiakasmäärän putoaminen on kuitenkin pieni ja jatkoa ajatellen on tilastointi mallinnettu, joten vastaavanlaisia tilanteita ei tilastoinnin suhteen enää pääse tapahtumaan.

Asiakkaiden keski-ikä oli keskimäärin 60 vuotta, mikä kertoo iäkkäiden vammaisten avustajatarpeesta. Iäkkäiden asiakkaiden määrä onkin kasvanut viime vuosina, mikä on tuonut mukanaan myös ongelmatilanteita mm. muistiongelmat. Rajanvetoa joudutaan tekemään päivittäin, esim. kenen muistiongelmat ovat sellaisia, että vapaaehtoinen voi avustajana toimia ja kenen kohdalla joudutaan miettimään muita ratkaisuja.

Asiakkaita on ohjattu palkallisen avun pariin, jos vapaaehtoistoiminta ei ole ollut ratkaisu tai jos asiakas selkeästi hyötyisi myös palkallisen avustajan avusta. On myös kartoitettu muita asiakkaan asuinkunnassa olevia vapaaehtoistoiminnan muotoja ja kerrottu niistä asiakkaille.

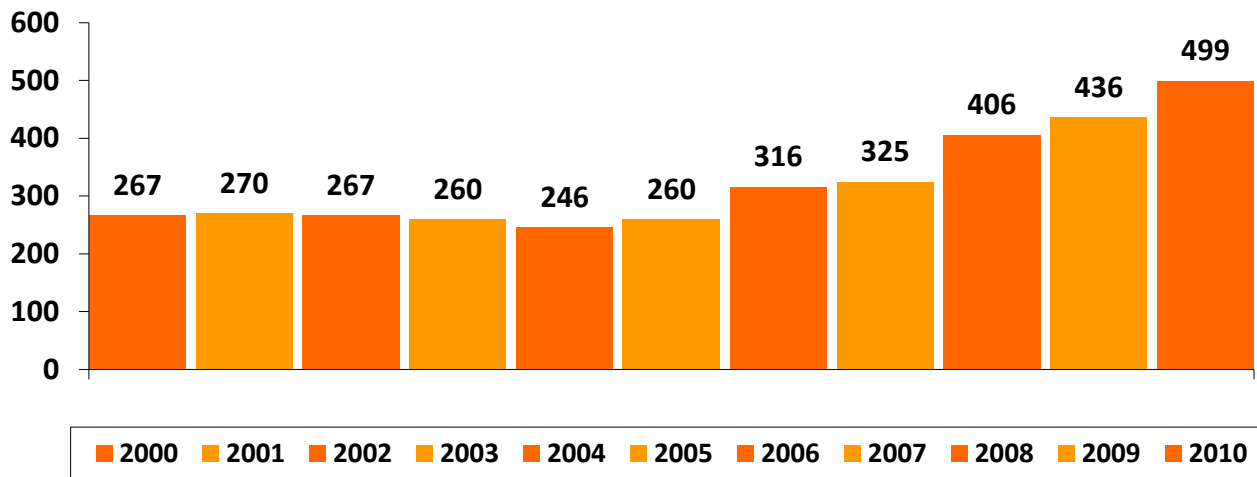
ASIAKASMÄÄRÄT



AVUSTAJAT

Avustajien määrä kasvoi vuoden aikana hieman. Avustajia oli vuoden vaihteessa 440. Suurin osa tuli peruskurssien kautta, jotkut löysivät toiminnan ns. puskaradion kautta tai alan koulutuksen kautta. Vapaaehtoistoiminnasta kerrottiin myös palkkatyötä hakeville avustajille, joista osa oli kiinnostunut toimimaan myös vapaaehtoisena.

AVUSTAJAMÄÄRÄT



Varsinkin opiskelijat löysivät vapaaehtoistoiminnasta mielekästä tekemistä palkkatyön ohella.

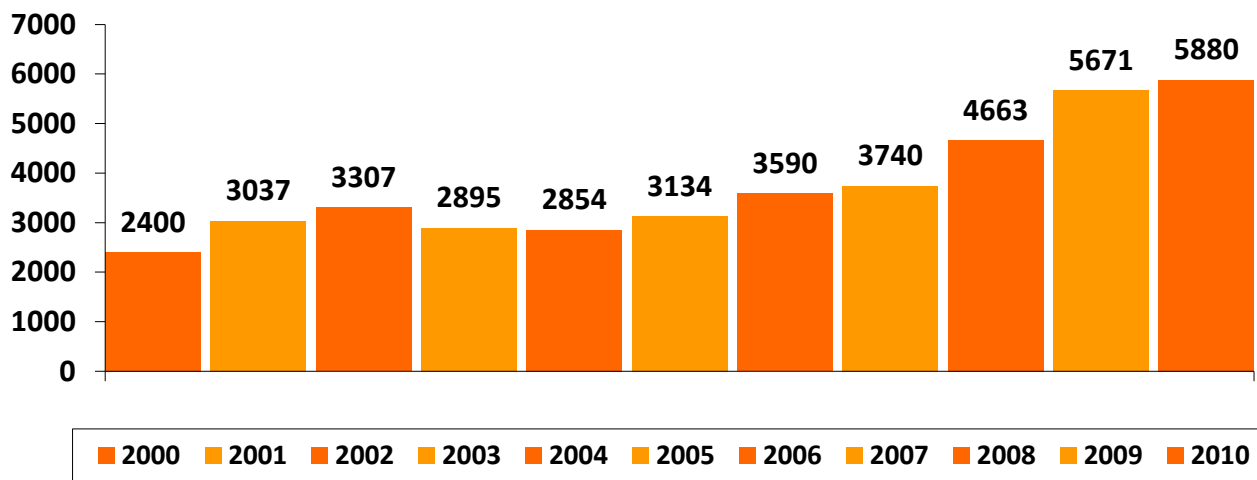
Avustajien keski-ikä oli noin 40 vuotta, mikä kertoo siitä, että toimintamme on kiinnostavaa myös nuorille ihmisille. Avustajat ovat mukana keskimäärin 2-4 vuotta, mikä johtuu paljon siitä, että mukana on paljon nuoria ihmisiä, joiden elämäntilanteet muuttuvat paljon; muutetaan paikkakuntaa, hankitaan perhe, haetaan uusia haasteita. Mukana on kuitenkin myös avustajia, jotka ovat olleet mukana 10-15 vuotta ja silti jaksavat aina innostua toiminnasta.

Tärkeää on avustajien jaksamisen kannalta tietenkin tukeminen ja ohjaus sekä koulutukset, joita ilman ei suurin osa haluaisi eikä jaksaisi tehdä vapaaehtoistoimintaa aktiivisesti. Näihin olemme alusta asti panostaneet, eikä niistä ensimmäisenä luovuta. Olemme pitäneet tärkeänä myös loppuvuoden yhteydenottoa kaikkiin avustajiin. Tällöin vaihdetaan kuulumisia, päivitetään tietoja ja kerätään keikkamäärät tilastointiin. Näin saamme yhteyden avustajaan ja voimme osoittaa, että hän ei ole yksin, vaan me olemme häntä varten.

VAPAAEHTOISTOIMINNAN KEIKKAMÄÄRÄ

Keikkamäärä kasvoi vuoden aikana hienosti. Uusien kuntien alueella toiminta löysi paikkaansa ja asiakkaat löysivät palvelun pariin. Tässä työssä kuntien viranomaisilla oli tärkeä rooli tiedottamisella. He pystyivät tiedottamaan palvelusta juuri oikeille asiakasryhmille omien väyliensä kautta. Kunnissa, joissa tällaista yhteyttä ei saatu luotua esim. työntekijävaihdosten tai organisaatiomuutosten takia, huomattiin selkeästi keikkamäärien lasku ja uusien asiakkaiden puuttuminen.

KEIKKAMÄÄRÄT



Myös vammaispalvelulain muutos ja sen voimaantulon esilläolo vei huomiota pois vapaaehtoistoiminnalta. Kuntien työntekijät olivat myös uuden tilanteen edessä eikä aikaa tietenkään riittänyt aina vapaaehtoistoiminnan esilläpitoon.

Omaa tiedotusta alettiin lisätä kohdennetuksi syksyn aikana suoraan ja yhteistyötä järjestöjen kanssa myös tehostettiin. Järjestöt olivatkin aktiivisia toiminnastamme tiedottajia ja avustajien käyttäjiä.

1.2. KOULUTUSTOIMINTA

Koulutustoiminta on yksi tärkeimmistä toimintamme osa-alueista. Olemme panostaneet laadukkaisiin perus- ja lisäkoulutuksiin. Koulutusten tulee tarjota vapaaehtoisille juuri heidän tarpeitaan vastaavaa tietoa ja taitoa. Koulutuksen järjestämisessä on yhteistyö järjestöjen kanssa ollut ensiarvoisen tärkeää. Heidän kautta olemme saaneet niin peruskursseille kuin lisäkoulutuksiinkin hyviä puhujia ja luennoijia, jotka ovat tuoneet asiakkaiden elämän lähemmäs vapaaehtoisia ymmärrettävällä tavalla. Heidän kautta on tullut myös hyviä lisäkoulutusehdotuksia ja muita koulutusideoita.

Peruskursseja järjestettiin koko toimialueella kattavasti

- 6.-10.2. Naantali ilta- ja viikonloppukurssi
- 14.-17.2. Rauma päiväkurssi
- 20.-24.3. Salo/Pertteli ilta- ja viikonloppukurssi
- 27.-28.3. Uintiavustajakurssi Rauma
- 24.-26.4. Uintiavustajakurssi Kaarina
- 21.-25.8. Salo/Muurla ilta- ja viikonloppukurssi
- 18.-22.9. Vehmaa ilta- ja viikonloppukurssi
- 25.-29.9. Somero ilta- ja viikonloppukurssi
- 4.-7.10. Turku päiväkurssi
- 16.-20.10. Lieto ilta- ja viikonloppukurssi

Kurssilaisista lähes 90% jäi mukaan toimintaan. Vapaaehtoistoimintaan avustajat tulevatkin pääsääntöisesti juuri kurssien kautta. Kurseista tiedotetaan lehdissä ja kotisivuilla ja ”puskaradion” kautta mukaan tulee kurseille myös jonkin verran vapaaehtoistoinnasta kiinnostuneita. Viime aikoina on myös tullut mukaan kurseille avustajan työstä kiinnostuneita, jotka haluavat kokeilla avustamista ensin vapaaehtoisina kun aiempaa kokemusta ei alalta ole. Lisäksi on mukana esim. opiskelijoita, jotka tekevät rinnakkain kumpaakin puolta, saaden näin kokemusta erilaisista avustajan töistä.

Lisäkoulutuksia järjestettiin seuraavasti

- 5.3. Ergonomia Rauma
- 5.3. Ergonomia Turku
- 27.-28.3. Uintiavustaminen Rauma
- 20.4. PT ja sen käyttö Salo
- 24.-26.4. Uintiavustaminen Kaarina
- 8.5. Virkistystapaaminen Turussa
- 27.5. Avustajien tapaaminen Turku
- 7. ja 14.10. Haltsaa taloutesi, miten tukea taloudellisissa asioissa Turku
- 13.11. Perheen traumat ja kriisit yhteistyössä VAPA-verkoston kanssa.

Avustajakurssien luennot olivat avoimia lisäkoulutuksia rekisteröityneille vapaaehtoisavustajille. Kauempaa tuleville järjestettiin yhteiskuljetuksia koulutuksiin.

Koulutusten arviointi

Koulutuksista osallistujilta on aina pyydetty arviointi kurssin onnistumisesta ja sisällöistä. Vuoden 2009 arviointi muutettiin numeraaliseksi entisen sanallisen arvioinnin sijaan.

Kurssiarviointit peruskursseista olivat hyviä. Keskiarvo (asteikko 1-4) oli kaikkien kurssien osalta oli 3,4 vuonna 2009. Vuonna 2010 keskiarvo oli 3,5.

Lisäkoulutuksista keskiarvo oli 3,7.

Nämä arvioinnit antavat suuntaa sille, että koulutuksissa on onnistuttu ja että tarjonta on ollut sopivaa ja osuvaa. Kehittämistä kuitenkin on aina. Tiedottamista tulee tarkentaa ja materiaalien osalta tulee päivitystä tehdä.

Vertaistukitoimintaa kehitettiin vuoden aikana. Vertaistukiryhmät yhdistettiin ja niitä vetivät vertaisohjaajat alueilla. Vuoden aikana kokoonnuttiin 4 kertaa keväällä ja 4 kertaa syksyllä. Aiheet koskettelivat avustajan arkisia tilanteita ja vuorovaikutusta.

Muu koulutus

Avustajakeskus vastasi viittomakielenohjaajien koulutuksessa avustamisen osakurssin Turun kristillisellä opistolla ja osallistui Timalin aikuiskoulutuskeskuksen Avustajana arjessa-koulutukseen.

Työntekijä kävi kouluttamassa myös Lihastautiliiton kurssityöntekijöitä.

1.3. TIEDOTUS JA MARKKINOINTI

Tiedotus on yksi tärkeistä toiminnan osa-alueista. Sitä pitää tehdä aktiivisesti ja säännöllisesti. Tiedotuksen osalta tehtiin paljon yhteistyötä henkilökohtaisen avun aluetukikeskus-projektin kanssa. Hyödynnettiin olemassa olevia kanavia ja etsittiin uusia. Selkiytettiin materiaaleja ja esitteitä palvelemaan paremmin erilaisia kohderyhmiä.

Kotisivut palvelivat uudistettuna paremmin niin asiakkaita, satunnaisia tiedon hakijoita kuin avustajiakin. Niitä kehitetään edelleen palvelemaan paremmin kaikkien siellä vierailevia. Rekisteröityneille avustajille on omat sivut, joilla voitiin tiedottaa heille tärkeistä asioista ja joiden kautta mm. avustajatiedote on luettavissa.

Sivuilla on asiakkaita ajateltu helppokäyttöisen yhteydenottolomakkeen osalta. Näin sivujen kautta voi lähettää viestin, kysymyksen, pyynnön tai vaikka kommentin ja saada siihen vastauksen ilman, että täytyy miettiä kenelle asia mahtaisi kuulua tai kehen tulisi ottaa yhteyttä.

Avustajakeskus tiedotti toiminnastaan lähes 40:ssä erilaisessa tilaisuudessa. Vuoden aikana avustajakeskus oli esillä myös tiedotusvälineissä ja tapahtumissa.

Toiminnasta käytiin kertomassa myös eri oppilaitoksissa ja järjestöissä sekä palveluyksiköissä.

Yhteistyötä aloitettiin Turku2011 säätiön kanssa ajatellen kulttuuripääkaupungin saavutettavuutta pääkaupunkivuoden aikana 2011. Toiminnanjohtaja oli mukana saavutettavuustiimissä ja työntekijät olivat mukana suunnittelussa aktiivisesti. Myös vapaaehtoisia informoitiin mahdollisuudesta lähteä vapaaehtoiseksi kulttuuripääkaupunkivuoteen.

Lehtijutut

Radio Sata

Talentia-lehti

Valonia-lehti

Vakka-Suomen Sanomat

Porras-lehti

Toiminnan esittelyt

Ajankohta	Tilaisuus	Kuulijoiden määrä
19.1.	Vapaaehtoistempaus kansanedustajien kanssa Turussa	
19.1.	Huonokuuloiset ry:n tilaisuus	30
21.1.	Toiminnan esittely Innova Laitila	15
23.1.	Pyörätuolirugby SM-turnaus Turku	50
13.2.	Mosaiikki hankkeen tilaisuus Salo	70
18.2.	Jobcafe Turku	30
9.3.	Winnova, henkilökohtaisen avustajien koulutus, Rauma	30
10.3.	Kuulo-näkövammaisten päiväryhmä Turku	15
10.3.	Toiminnan esittely, Mosaiikki-hanke Salo	14
10.3.	Koulunkäyntiavustajien ryhmä Turku, AKK	22
12.3.	Turun seudun Parkinson-yhdistyksen tilaisuus	100
22.3.	Tuki-info tilaisuus Hansatorilla Turussa	70
9.4.	Toiminnan esittely Porin lihastautiklubi	7
10.4.	Toiminnan esittely vammaisjärjestöjen perhepäivässä Turussa	50
14.4.	Toiminnan esittely, TSLY Salo	6
20.4.	Toiminnan esittely Lieto	8
21.4.	SAMK	5
22.4.	Vasso oy:n kokous	9
30.4.	Toiminnan esittely Salon terveystoimi	35
5.5.	Toiminnan esittely Mikkelin Invalidit ry:lle	5
10.5.	Turun kristillisen opiston koulunkäyntiavustajille	20
18.5.	Kepein askelin kesään-messut Turussa	300
19.5.	Rauman Invalidit	35
19.5.	Toiminnan esittely TVJ ry:n tilaisuus	42
26.5.	Toiminnan esittely Salon AKK	40
28.7.	Toiminnan esittely Validia Turku	10
1.9.	Ready, steady, Go messut Turussa	200
4.9.	DIAK Porin yksikkö, Tunnetko meidät tapahtuma	300
25.9.	NV-tapahtuma Uusikaupunki	50
5.10.	Toiminnan esittely sos.työntekijöiden palaveri	28
8.10.	Toiminnan esittely, Salon Parkinsonyhdistys ry	43
3.11.	Pajalan toimintakeskus Uusikaupunki, omaisilta	30
8.11.	Kotikulta Raisio, työntekijät	4
10.11.	Toiminnan esittely Job Cafe	15
11.11.	Toiminnan esittely, Mikkelin Invalidit	5
1.12.	Toiminnan esittely koulunkäyntiavustajat Turun seutu	6
2.12.	Mediradix Turku	2

1.4. ARVIOINTI

Toiminnan arviointi on kehittynyt ja kehittyä edelleen. Arvioinnin tarkoitus on selvittää miten toimintaa toteutetaan ja noudattaako se asetettuja tavoitteita.

Vuoden aikana etsittiin uusia tapoja saada toiminnasta palautetta ja arvioida toiminnan vaikutusta.

Toimintaa arvioitiin yhteistyöryhmissä, työntekijöiden tiimissä sekä Turun seudun lihastautiyhdistyksen hallituksessa säännöllisesti.

Palautteet kerättiin yhteen ja niitä käsiteltiin erilaisissa ryhmissä ja niihin vastattiin ja tarvittaessa tehtiin toimintamuutokset.

Syksyn aikana suunniteltiin yhteisiä arviointimalleja projektin kanssa mm. avustajakyselyn tuottamiseksi.



Avustaja mahdollisti monen iloisen uimakokemuksen vuoden aikana.

2. HENKILÖKOHTAISEN AVUN ALUETUKIKESKUS-PROJEKTI

2.1. PROJEKTIN VUOSI 2010

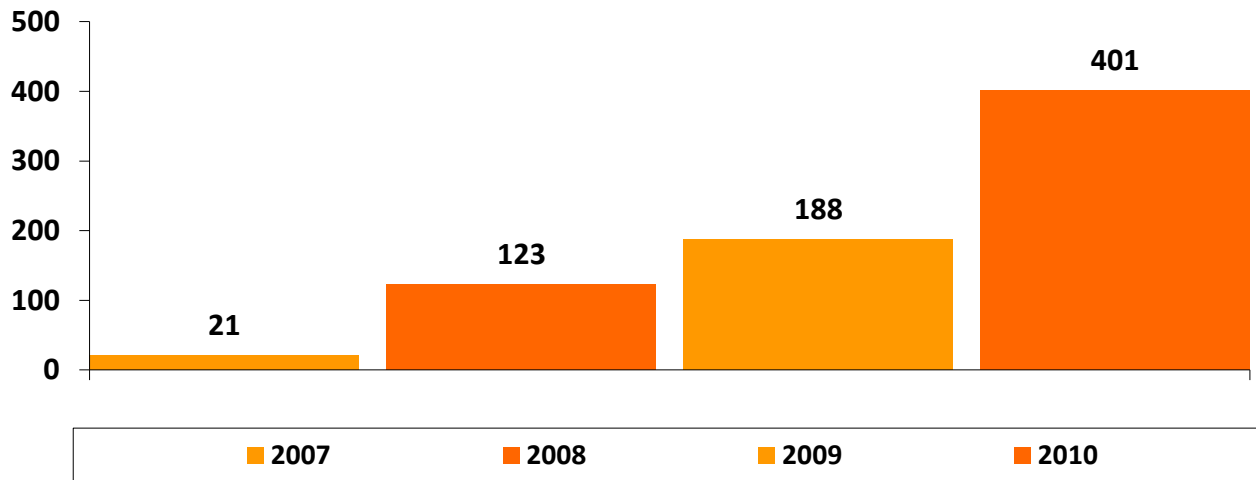
Projektin toiseksi viimeinen vuosi painottui pitkälle toimintojen juurruttamiseen ja palveluiden kehittämiseen yhteistyössä asiakkaiden, avustajien, kuntien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhteistyötä on tiivistetty projektin loppupuolta kohti, etenkin kuntien kanssa on käyty tiivistä keskustelua tarpeista ja niihin vastaavista palveluista. Henkilökohtaisten avustajien välitystoiminta on viimeistään vuoden 2010 aikana osoittanut välttämättömyytensä, ja monille asiakkaille välitys on ollut ehdoton edellytys saada henkilökohtaista apua. Ympäri Suomen on viime vuosina painiskeltu henkilökohtaisten avustajien rekrytoinnin vaikeuksissa, mutta projektin toiminta-alueella on avustajien saanti ollut riittävää. Avustajilta saadun palautteen perusteella koetaan usein helpommaksi hakeutua avustajan työhön organisaation kautta, jonkin virallisen tahon taustatuki koetaan turvallisemmaksi ja mielekkäämmäksi tavaksi työllistyä yksityiselle ihmiselle työntekijäksi. Avustajan työ on usein poikkeuksellista, työtä tehdään tiiviisti työnantajan rinnalla, ja varsinaista työyhteisöä ei useimmiten ole. Näin Avustajakeskuksen toiminta antaa avustajan työtä tekeväälle kuitenkin yhteisön, joka auttaa ammatti-identiteetin syntyemisessä ja edesauttaa työssä jaksamista ja työhyvinvointia.

Projektin toimintojen sulauttamista osaksi Avustajakeskuksen toimintoja jatkettiin, ja kummankin toiminnot hyötyivät toimintojen yhtenäistämisestä ja sitä kautta tehostumisesta. Projektissa tiukka taloudellinen tilanne näkyi vähentyneenä henkilöstöressurssina, mutta toimintoja tehostamalla ja painopistealueiden tarkalla suunnittelulla kaikki suunnitellut toiminnot toteutettiin suunnitellusti ja tavoitteet ylitettiin.

2.2. PALKALLISTEN AVUSTAJIEN VÄLITYS

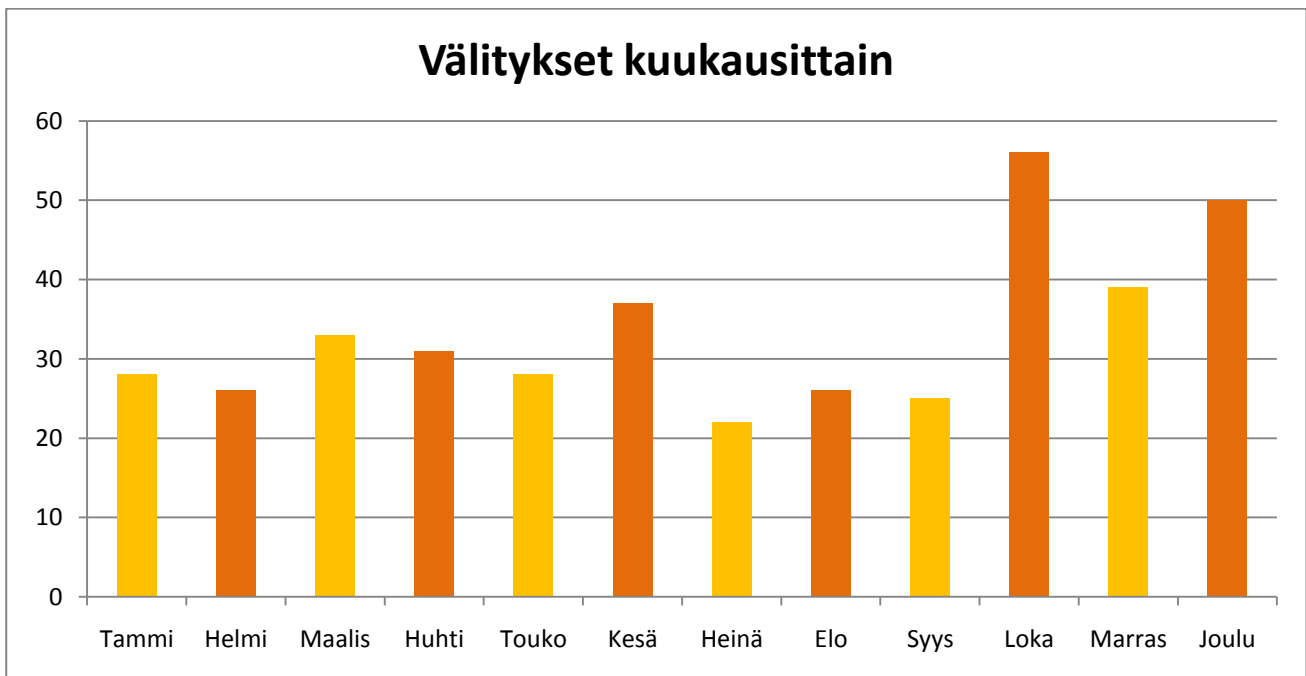
Palkallisten avustajien välitystyötä jatkettiin yhteistyössä Avustajakeskuksen kautta. Erityisesti panostettiin välityksen osalta internetin hyödyntämiseen välityksessä. Palkalliset avustajan paikat siirrettiin vuoden aikana internet-sivuillemme salasanalla suojattuun osioon. Näin avustajilla oli aina nähtävillä reaaliaikainen tieto avoimista työpaikoista, ja tämä säästi huomattavasti myös työntekijöiden työaikaa välitysten jatkaessa voimakasta kasvuaan. Käyttöön otettiin myös asiakasnumerointi, joka osaltaan nopeutti ja selkeytti välitystyötä.

Välitykset



Välitykset kasvoivat edellisestä vuodesta yli kaksinkertaiseksi. Jokainen välitystapahtuma on seurattavissa alusta loppuun saakka tiedostoistamme. Tilastoimme välityksen osalta avustamistyön tyypin, eli onko kyseessä avustajapalvelu, henkilökohtainen avustaja, tukihenkilö, sijainen vai muu. Lisäksi tilastoimme välitykset kunnittain.

Välitykset kuukausittain



PALKALLISEN AVUN VÄLITYKSEN ASIAKKAAT

Henkilökohtaisen avun asiakkaat ovat projektin viimeisten vuosien aikana löytäneet toimintamme hienosti. Uusia asiakkaita on tullut jatkuvasti, tiedon Avustajakeskuksen palveluista asiakkaat ovat saaneet usein kuntien vammaispalveluista. Muita tehokkaita tiedotuskanavia ovat olleet puskaradio, tiedotustoiminta järjestöjen kautta ja internetsivumme. Uusi vammaispalvelulaki näkyi vuoden aikana runsaina tiedotuspyyntöinä. Neuvontaa ja ohjausta uuden vammaispalvelulain tiimoilta tehtiin yhteistyössä kuntien kanssa runsaasti, ja henkilökohtaisen avun piiriin hakeutuikin runsaasti uusia asiakkaita.

Asiakkaita rekisterissä vuoden 2010 päätteeksi oli yhteensä 358, joista 256 haki avustajaa vuoden 2010 aikana, muut ovat rekisteröityneet aiempina vuosina

.

AVUSTAJAT

Palkallisesta avustajan työstä kiinnostuneita oli vuoden 2010 aikana liikkeellä runsaasti. Uusia palkallisesta avustajan työstä rekrytoitiin pääasiassa Työ- ja elinkeinotoimiston internet-sivujen kautta ilmoittamalla avustajan paikkoja avoimissa työpaikoissa. Osallistuimme myös JobCafe-tapahtumiin Turussa kaksi kertaa vuoden aikana. Muita rekrytointiväyliä olivat erilaiset tiedotustilaisuudet oppilaitoksissa ja tapahtumissa. Tieto toiminnastamme on jo laajalle levinnyttä, joten avustajan työstä kiinnostuneet osaavat jo hakeutua rekisteriimme oma-aloitteisesti. Tärkeitä avustajien löytämiselle olivat myös Avustajakeskuksen vammaisavustajakurssit, joihin osallistui lukuisia palkallisestakin avustamisesta kiinnostuneita.

Uusia avustajia vuonna 2010 haastateltiin koko toiminta-alueellamme 222. Rekisterissämme palkallisia avustajia oli vuoden 2010 lopussa 561, joista aktiivisessa työnhaussa oli 251. Työssä olevia rekisterissä oli 180.

AKUUTTI SIJAISVÄLITYS

Jo projektin alusta saakka on ollut selvää, että hankkeen aikana on kehitettävä ratkaisumalli henkilökohtaisten avustajien nopeiden sijaistuenteiden täyttämiseksi. Henkilökohtainen avustaja on useimmiten välttämätön perusedellytys jo aivan välttämättömien päivittäisten toimien suorittamiselle, ja avustajan äkillinen sairastuminen on hyvin suuri ongelma, johon ei ole ollut olemassa toimivaa ratkaisua. Projektin tiimoilta lähdimme yhteistyössä Kaarinan kunnan kanssa kehittämään palvelua ongelman ratkaisemiseksi, ja Avustajakeskus kehittäikin mallin, jolla avustajan sairastuttua äkillisesti sijaistuenteeseen pystyttiin vastaamaan välittömästi. Mallissa Avustajakeskuksella on kyseiseen palveluun tarkoitettu päivystävä puhelin, johon soittamalla sai hälytettyä akuutin sijaisavun paikalle korkeintaan kahden tunnin viiveellä. Palvelua pilotoitiin Kaarinan kunnan alueella, ja se laajennettiin syksyllä koskemaan myös muutamia asiakkaita Liedon

kunnan alueella. Kaikkiin akuutteihin sijaistarpeisiin pystyttiin vastaamaan suunnitellusti, ja asiakkailta saatu palaute palvelusta oli erittäin positiivista. Palvelusta rakennettiin markkinoitavissa oleva palvelutuote, josta voidaan viimeisenä vuonna lähteä neuvottelemaan kuntien kanssa.

TUETTU TYÖNANTAJUUS

Projektin kuluessa on käynyt selväksi, että useissa työsuhteissa tarvittaisiin merkittävämpää tukea ja neuvontaa työsuhteen onnistumiseksi. Useille vaikeavammaisille henkilöille työnantajaksi ryhtyminen tuntuu liian monimutkaiselle ja monista asioista koetaan epävarmuutta. Projekti lähti kehittämään tuettu työnantajuus- mallia yhteistyössä Rauman kaupungin kanssa. Tuetussa työnantajuudessa ryhdytään tukemaan ja rakentamaan työnantajuutta yhteistyössä oman Avustajakeskuksen työntekijän kanssa. Avustajakeskuksen työntekijä auttaa avustajan rekrytoinnissa, ja sopivan avustajan löydyttyä Avustajakeskuksen työntekijä on mukana työsuhteen alkumetreiltä lähtien esimerkiksi työsuhteen ehdoista sopimisessa, työvuorojen laadinnassa yms terveen työsuhteen reunaehdoissa. Avustajakeskuksen palveluun kuuluu kaikkien lain vaatimien asioiden hoitaminen, kuten vakuutus-, vero-, ja palkanlaskennan toimet. Tuettu työnantajuus- palvelua pilotoitiin Rauman kunnan alueella, mistä sitä laajennettiin Salon, Mynämäen, Turun, Vehmaan ja Uudenkaupungin alueille. Vuoden lopussa palvelun piirissä oli noin sata asiakasta.

2.3. OHJAUSRYHMÄ JA JOHTORYHMÄ TYÖSKENTELEY

JOHTORYHMÄ

Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana viisi kertaa: helmi-, maaliskuu-, touko-, syys- ja joulukuussa. Johtoryhmän kokouksessa linjattiin projektin painopistealueita, ja erityisen tärkeäksi todettiin akuutin, nopean, sijaistarpeen ratkaiseminen projektin aikana kehittämällä tarpeeseen vastaava palvelu. Johtoryhmässä pohdittiin myös resurssien riittävyttä säästötavoitteiden muuttaessa projektin henkilöstöresurssia projektin loppupuolelle. Johtoryhmä koki loppu vuonna myös muutoksia, kun puheenjohtaja Ritva Lehtiö päätti työnsä puheenjohtajana. Projektin loppuajaksi johtokunta päätti olla nimeämättä uutta puheenjohtajaa. Johtoryhmä pohti juurruttamisen vaatimia toimenpiteitä, ja johtoryhmään päädyttiin etsimään lisää kuntaedustajia.

OHJAUSRYHMÄ

Ohjausryhmä kokoontui vuonna 2010 kaksi kertaa, huhti- ja lokakuussa. Ohjausryhmien kokouksissa linjattiin projektin tuottaman palvelun laatutakuuta, ja avustajien kouluttamisen tärkeyttä. Ohjausryhmäkin koki henkilövaihdoksia, kun Virpa Puisto jäi pois toiminnasta siirtäen puheenjohtajuuden Anne-Mari Virolaiselle. Ohjausryhmässä pohdittiin myös projektin päättymisen jälkeistä aikaa, ja toimintojen jatkumisen turvaamiseksi tehtäviä toimenpiteitä.

PROJEKTIN KEHITTÄÄMISTIIMIT

Projektin kehittämistiimit kokoontuivat seuraavasti:

Työnantajatiimi 15.2.2010, 19.4.2011, 6.9.2010, 15.11.2010

Avustajatiimi 16.2.2010

Tiedotustiimi 3.3.2010

Työnantaja-tiimi jatkaa työskentelyään projektin loppuun saakka, muiden tiimien tehtävät katsottiin senkaltaisiksi, että niiden tavoitteet on jo täytetty, ja niiden toiminta voidaan sulauttaa johto- ja ohjausryhmien toimintaan.

2.4. ARVIOINTI

Toteutimme alku vuonna 2010 kyselyn avustajillemme sekä rekisteröityneille avustajien työnantajille. Kyselyssä kartoitimme avustajien ja työnantajien kokemaa palvelun vastaavuutta tarpeisiinsa. Kyselyssä kysyttiin myös henkilökunnan tavoitettavuutta ja asiantuntemusta. Kyselyn tulokset kertoivat projektin palveluiden olevan erittäin laadukkaita ja tarpeelliseksi koettuja. Kyselyn mukaan avustajat tekevät paljon sekä vapaaehtoista että palkallista avustamista, joten voisi ajatella projektin hyötyvän erittäin paljon Avustajakeskuksen perustoiminnasta, ja toki myös toisin päin. Kyselyssä kartoitettiin myös Avustajakeskuksen tunnettavuutta, ja kyselyn perusteella työvoimahallinto ja internet osoittautuivat tehokkaimmiksi tiedotusväyliksi toiminnasta. Projektin tarjoama koulutus ja neuvonta koettiin tarpeelliseksi.

Työnantajilta kysyttiin käyttökokemuksia projektin koulutuksista ja neuvonnasta. Koulutukset koettiin tarpeellisiksi, mutta vain harva oli osallistunut niihin. Ohjaus ja neuvonta koettiin tärkeäksi, ja kokemukset projektin neuvonnasta olivat positiivisia.

Projektin tarjoamaan palveluun oltiin hyvin yksimielisesti tyytyväisiä sekä avustajien että työnantajien taholta.

Koko kyselyn tulokset ovat luettavissa www.avustajakeskus.fi